

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัด เขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร และการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัด เขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดทฤษฎีด้านปัจจัยการบริหารของ สเตียร์ส (Steers, 1985; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2540, หน้า 195-198) จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยลักษณะขององค์กร 2) ปัจจัยลักษณะของสภาพแวดล้อม 3) ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์กร 4) ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานยึดกรอบแนวคิดทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1968, p. 60) คือด้านปัจจัยจูงใจ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสำเร็จของงาน 2) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ 3) ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ 4) ด้านความรับผิดชอบ 5) ความก้าวหน้า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัด เขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จำนวน 169 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) โดยการเทียบบัญชีไตรยางศ์แล้วสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ปัจจัยการบริหารของสถาบันการพลศึกษา ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนจำนวน 169 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: *S.D.*) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression)

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยขอเสนอข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

5.1.1 ปัจจัยการบริหารสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สรุปผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหาร พบว่า

1) ปัจจัยการบริหารของสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยลักษณะขององค์การ ปัจจัยลักษณะของสภาพแวดล้อม และปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์การ อยู่ในระดับปานกลาง

2) ปัจจัยการบริหารสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปัจจัยลักษณะขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อย โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความชำนาญเฉพาะทาง ด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก และด้านการกระจายอำนาจ อยู่ในระดับปานกลาง

(1) ปัจจัยลักษณะขององค์การ ด้านการกระจายอำนาจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สถาบันฯ มอบหมายงานให้บุคลากรรับผิดชอบเป็นสัดส่วนและชัดเจนอยู่ในระดับมาก สถาบันฯ กระจายงานพร้อมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร และสถาบันฯ ให้อิสระในการตัดสินใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถาบันฯ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง

(2) ปัจจัยลักษณะขององค์การ ด้านความชำนาญเฉพาะทาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สถาบันฯ ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถความชำนาญของบุคลากร สถาบันฯ มอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติ ตามความรู้ความสามารถและความชำนาญ และสถาบันฯ ตระหนักถึงความรู้ความสามารถและความชำนาญของบุคลากร อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถาบันฯ พิจารณาเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญเฉพาะทางมาเป็นบุคลากรแกนนำ อยู่ในระดับปานกลาง

(3) ปัจจัยลักษณะขององค์การ ด้านเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สถาบันฯ พัฒนาศูนย์ความรู้

ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยี สถาบันฯ จัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการปฏิบัติงาน และสถาบันฯ มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถาบันฯ มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยี เพื่อนำผลมาพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง

3) ปัจจัยการบริหารของสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปัจจัยลักษณะของสภาพแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อย โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบรรยากาศองค์กร และด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

(1) ปัจจัยลักษณะของสภาพแวดล้อม ด้านบรรยากาศองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สภาพแวดล้อมในสถาบันฯ เอื้อต่อการปฏิบัติงาน สถาบันฯ และชุมชนส่งเสริมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสภาพแวดล้อมในหน่วยงานเอื้อต่อการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บุคลากรมีความรู้สึกเชื่อมั่นและไว้วางใจในระบบการบริหารงานของสถาบันฯ อยู่ในระดับปานกลาง

(2) ปัจจัยลักษณะของสภาพแวดล้อม ด้านการประสานงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สถาบันฯ จัดระบบงานสวยงาม และกำหนดกลุ่มงานไว้อย่างเหมาะสมและชัดเจน การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ สถาบันฯ และชุมชนร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานโดยราบรื่น อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บุคลากรได้ปรึกษาหารือกันเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาของสถาบันฯ อยู่ในระดับปานกลาง

4) ปัจจัยการบริหารของสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความผูกพันต่อองค์กร ด้านการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และด้านการจูงใจ อยู่ในระดับปานกลาง

(1) ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์กร ด้านความผูกพันต่อองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรตระหนักถึงภารกิจวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของสถาบันฯ บุคลากรมีความรู้สึกผูกพันต่อวัฒนธรรมและค่านิยมของสถาบันฯ และบุคลากรทุ่มเทพลังกาย พลังใจ ในการทำงานเพื่อสถาบันฯ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุคลากรตอบสนองอย่างจริงจังต่อเป้าหมาย ค่านิยม และวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ อยู่ในระดับมาก

(2) ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์กร ด้านการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนอย่างชัดเจน สถาบันฯ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์และค่านิยมของสถาบันฯ และบุคลากรเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่เต็มความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถาบันฯ จัดคนและจัดระบบงานได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง

(3) ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์กร ด้านการจูงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจแก่บุคลากร เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ และผู้บริหารจัดสภาพการทำงานอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารดูแลเอาใจใส่บุคลากรอย่างทั่วถึง อยู่ในระดับปานกลาง

5) ปัจจัยการบริหารของสถาบันการศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการสื่อสาร ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร อยู่ในระดับปานกลาง

(1) ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารสามารถใช้อิทธิพลของตนบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารสามารถกระตุ้นจูงใจให้บุคลากรกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารสามารถเป็นผู้นำในการกำหนดทิศทางการทำงานของสถาบันฯ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสามารถโน้มน้าวประสานงานผลักดันให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับปานกลาง

(2) ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สถาบันฯ กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน สถาบันฯ มีกระบวนการวางแผน และการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และ

สถาบันฯ กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ บุคลากรมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย และเป้าหมายของ สถาบันฯ อยู่ในระดับปานกลาง

(3) ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านการจัดการและใช้ทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรในสถาบันฯ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเหมาะสม อยู่ในระดับมาก สถาบันฯ มีการจัดระบบขั้นตอนการจัดการและการใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงาน และบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดหา และใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถาบันฯ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมกำหนดความต้องการทรัพยากร อยู่ในระดับปานกลาง

(4) ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องตรงกันนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของสถาบันฯ สถาบันฯ จัดระบบการสื่อสารได้ชัดเจน ถูกต้อง และเข้าใจตรงกัน และสถาบันฯ มีการพัฒนาเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถาบันฯ สร้างบรรยากาศการสื่อสารโดยใช้ความสัมพันธ์อันดีต่อกันเป็นสื่อในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก

5.1.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการศึกษาสังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า

1) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านการได้รับการยอมรับนับถือ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก

2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความสำเร็จของงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สามารถดำเนินการงานที่ได้รับมอบพิเศษเป็นที่พอใจของเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา มีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ดี และสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ให้แล้วเสร็จทันเวลา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สามารถประสานงานภายในและภายนอกสถานศึกษาได้ด้วยดี อยู่ในระดับมาก

3) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ งานที่ปฏิบัติได้รับการยอมรับจากบุคคลภายนอก งานที่ปฏิบัติได้รับการยอมรับจากสังคมภายในสถาบันการพลศึกษา และเพื่อนร่วมงานขอคำปรึกษาและคำแนะนำในการปฏิบัติงานจากท่าน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี อยู่ในระดับปานกลาง

4) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ งานที่ปฏิบัติทำให้เกิดความกระตือรือร้นและอยากจะทำให้เสร็จสิ้นภายในเวลาอันรวดเร็ว ทรัพยากรในงานที่ปฏิบัติและงานช่วยให้ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น และงานที่ปฏิบัติทำให้ได้เพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ อยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ พอใจงานในหน้าที่ที่ปฏิบัติเนื่องจากงานน่าสนใจและท้าทาย อยู่ในระดับมาก

5) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ งานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ภูมิในงานในหน้าที่และงานพิเศษที่ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารให้โอกาสปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีอิสระ อยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีอิสระในการคิดแก้ปัญหาและจัดอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก

6) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ การมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการปฏิบัติที่นำความสำเร็จและชื่อเสียงมาสู่หน่วยงาน การได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานในโครงการใหม่ๆ ของสถาบันการพลศึกษา และการได้รับการส่งเสริมให้ไปดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ อยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การได้รับพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้สูงขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง

5.1.3 ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา พบว่า

1) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยภาพรวมปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ลำดับรองลงมาคือ

5) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือ ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ลำดับรองลงมาคือ ปัจจัยลักษณะขององค์การ โดยมีค่าประสิทธิภาพพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .660 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ได้ร้อยละ 66.00 แสดงว่า ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และปัจจัยลักษณะขององค์การ ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษาด้านความรับผิดชอบ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

6) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านความก้าวหน้า ปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุดคือ ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ลำดับรองลงมาคือ ปัจจัยลักษณะขององค์การ โดยมีค่าประสิทธิภาพพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .669 หมายถึง ปัจจัยการบริหารสามารถพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษาด้านความก้าวหน้า ได้ร้อยละ 66.90 แสดงว่า ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และปัจจัยลักษณะขององค์การ ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษาด้านความก้าวหน้า ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยทำให้ทราบระดับปัจจัยการบริหาร ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร และปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ระดับปัจจัยการบริหารของสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัจจัยลักษณะขององค์การ รองลงมาคือ ปัจจัยลักษณะของสภาพแวดล้อม ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะองค์การมีปัจจัยการบริหารแต่ละปัจจัยเป็นเครื่องมือเป็นยุทธศาสตร์อันสำคัญในการบริหารองค์การให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังที่ เดวิส (Davis, 1951 อ้างถึงใน สมยศ นาวิกาน, 2521, หน้า 155) เชื่อว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานอย่างมาก กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความพึงพอใจ

ในการงานอยู่แล้วในระดับสูง ย่อมนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และจากแนวคิดนี้ผู้บริหารส่วนใหญ่ จึงมุ่งปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยจัดหาลักษณะประกอบต่างๆ เช่น สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ผลประโยชน์ตอบแทนที่ยุติธรรม เพื่อให้บุคลากรเกิดคอกมพึงพอใจในการปฏิบัติงานและเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดประสิทธิผลในการงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กษมน มังคละศิริ (2545, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กำพล ฤทธิรักษา (2545, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยการบริหารในโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ทองรัก ศรีแก้ว (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับองค์ประกอบที่ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี พบว่า ปัจจัยการบริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ณะศักดิ์ พรหมจันทร์ (2550, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ปัจจัยการบริหารโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์กร อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์ เรือนอินทร์ (2550, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาตะเขิงเทรา เขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารรายด้าน ด้านบุคคลและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย มีประเด็นที่ค้นพบที่ผู้วิจัยนำเสนอ ดังนี้

1) ปัจจัยลักษณะขององค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยย่อยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความชำนาญเฉพาะทาง รองลงมาคือ ด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้เป็นเพราะสถาบันการพลศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ ความชำนาญของบุคลากร มอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติตามความรู้ความสามารถความชำนาญและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี และมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองรัก ศรีแก้ว (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับองค์ประกอบที่ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน

จังหวัดราชบุรี พบว่า ระดับปัจจัยลักษณะขององค์กร อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กษมน มังคะละศิริ (2545, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่าระดับปัจจัย ลักษณะขององค์กร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ กำพล ฤทธิรักษา (2545, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนแกนนำปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ระดับปัจจัยลักษณะ ขององค์กร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการกระจายอำนาจ ทั้งนี้เป็นเพราะ สถาบันการศึกษาไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารงานและ รับผิดชอบผลจากการตัดสินใจ รวมทั้งไม่ให้อิสระการตัดสินใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน

2) ปัจจัยลักษณะของสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยย่อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบรรยากาศองค์กร รองลงมาคือ ด้านการประสานงาน ทั้งนี้เป็นเพราะ สถาบันการศึกษา จัดสภาพแวดล้อมภายในสถาบัน และห้องทำงานเอื้อต่อการปฏิบัติงาน และ ชุมชนแวดล้อมส่งเสริมช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการจัดกิจกรรม และด้านการประสานงาน สถาบัน ก็จัดระบบงาน สายงาน และกำหนดกลุ่มงาน ใช้อย่างเหมาะสมและชัดเจน ทำให้การดำเนินงาน บรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ทองรัก ศรีแก้ว (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับองค์ประกอบที่ทำให้ เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี พบว่า ระดับปัจจัย ลักษณะของสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กำพล ฤทธิรักษา (2545, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนแกนนำปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ระดับปัจจัยลักษณะ ของสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก

3) ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความผูกพันต่อองค์กร รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ และด้านการจูงใจ ทั้งนี้เป็นเพราะบุคลากรไม่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมาย ค่านิยม และ วัตถุประสงค์ขององค์กรได้ อีกทั้งระบบการจัดคนและจัดระบบงานยังไม่ชัดเจน เนื่องจากสถาบัน การศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ตามพระราชบัญญัติสถาบันการศึกษา พ.ศ. 2548 มีปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานใหม่จึงทำบุคลากรมีภาระเพิ่มมากขึ้น และ ด้านการดูแลเอาใจใส่บุคลากรยังไม่ทั่ว จึงทำให้ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์กรอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์ เรือนอินทร์ (2550, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาละเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารด้านบุคคล และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นสถาบันการพลศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้คนจนสามารถในการบริหารงานทำให้บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ด้วยความเต็มใจ และสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากร ภารกิจของสถาบันจึงจะบรรลุผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยย่อยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสื่อสาร รองลงมาคือ ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ด้านภาวะผู้นำ ด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร ทั้งนี้เป็นเพราะบุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องตรงกันนำไปสู่การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่ผู้บริหาร ได้กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การไว้อย่างชัดเจน และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในการปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองรัก ศรีแก้ว (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับองค์ประกอบที่ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี พบว่า ระดับปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กษยชน มังคละศิริ (2545, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่า ระดับปัจจัยลักษณะนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ภัทราพร ฤทธิรักษา (2545, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ระดับปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ นิรันดร์ เรือนอินทร์ (2550, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาละเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ระดับปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

5.2.2 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสำเร็จของงาน รองลงมาคือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และด้านความก้าวหน้า ทั้งนี้เป็นเพราะสถาบันการพลศึกษาสามารถจัดบริการสนองตอบความต้องการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับความพึงพอใจ

เขาก็จะรักงานและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเนื่องจากความพึงพอใจมีความสำคัญมาก ผู้บังคับบัญชาพึงตระหนักถึงการสร้างความพึงพอใจให้เกิดแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ได้ เพื่อที่จะทำให้งานที่ปฏิบัติอยู่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่คาดหวังไว้ ดังที่ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961, pp. 43-168) กล่าวไว้ว่าความต้องการสัมฤทธิ์ผล (need for achievement) คือ ความต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ตนมุ่งหวัง โดยบุคคลจะมีแรงจูงใจในการทำงานให้บรรลุความสำเร็จโดยที่เห็นว่าการนั้นไม่ยากลำบากเกินไปกว่าความสามารถที่บุคคลนั้นจะกระทำได้ และมีแรงจูงใจในการแสวงหาความพึงพอใจจากความสำเร็จในงานนั้นๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซามิกร กรพิทักษ์ (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรของโรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก สอดคล้องกับ บันเทิง มากมิตร (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ประคอง คุรุตันสุวรรณ (2548, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต พบว่า ครูในโรงเรียนเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต มีความพึงพอใจในการทำงานในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ประวิทย์ ดันสมบุญ (2550, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อมรรัตน์ ประยูรคำ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ กรมกำลังพลทหารอากาศ พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมกำลังพลทหารอากาศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน มีประเด็นการค้นพบที่ผู้วิจัยขอนำเสนอ ดังนี้

1) ด้านความสำเร็จของงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สามารถดำเนินการงานที่ได้รับมอบพิเศษเป็นที่พอใจของเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา รองลงมาคือ มีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ดี และสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ให้แล้วเสร็จทันเวลา ทั้งนี้การที่ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัด เขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด้านความสำเร็จของงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะบุคลากรสามารถดำเนินการงานที่ได้รับมอบพิเศษเป็นที่พอใจ

ของเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา และมีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ดีเกิดความสำเร็จของงานก่อให้เกิดความพึงพอใจและความปลาบปลื้มใจในผลสำเร็จของงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันเทิง มากมิตร (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความสำเร็จของงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

2) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคืองานที่ปฏิบัติได้รับการยอมรับจากบุคคลภายนอก รองลงมาคือ งานที่ปฏิบัติได้รับการยอมรับจากสังคมภายในสถาบันการศึกษา และเพื่อนร่วมงานขอคำปรึกษาและคำแนะนำในการปฏิบัติงานจากท่าน ทั้งนี้การที่ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะงานที่ปฏิบัติได้รับการยอมรับจากบุคคลภายนอก และได้รับการยอมรับจากสังคมภายในสถาบันการศึกษา รวมถึงการยอมรับระหว่างเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานและการให้คำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ บันเทิง มากมิตร (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับนับถือ อยู่ในระดับมาก

3) ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคืองานที่ปฏิบัติทำให้เกิดความกระตือรือร้นและอยากจะทำให้เสร็จสิ้นภายในเวลาอันรวดเร็ว รองลงมาคือ ทรัพยากรในงานที่ปฏิบัติและงานช่วยให้ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น และงานที่ปฏิบัติทำให้ได้เพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ทั้งนี้การที่ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะงานที่ปฏิบัติทำให้เกิดความกระตือรือร้นและอยากจะทำให้เสร็จสิ้นภายในเวลาอันรวดเร็ว ทรัพยากรในงานที่ปฏิบัติและงานช่วยให้ได้รับประสบการณ์ และเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันเทิง มากมิตร (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

และสอดคล้องกับ ประครอง คุรุตนสุวรรณ (2548, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ พบว่า ครูในโรงเรียนเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

4) ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคืองานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ รองลงมาคือภูมิใจในงานในหน้าที่และงานพิเศษที่ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารให้โอกาสปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีอิสระ ทั้งนี้ การที่ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะบุคลากรมีความภูมิใจในงานในหน้าที่และงานพิเศษที่ได้รับมอบหมาย และงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ อีกทั้งผู้บริหารให้โอกาสปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีอิสระ จึงทำให้ระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันเทิง มากมิตร (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ประครอง คุรุตนสุวรรณ (2548, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ พบว่า ครูในโรงเรียนเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร์ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก

5) ด้านความก้าวหน้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการมีส่วนช่วยเหลือในการปฏิบัติที่นำความสำเร็จและชื่อเสียงมาสู่หน่วยงาน รองลงมาคือ การได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน โครงการใหม่ๆ ของสถาบันการพลศึกษา และการได้รับการส่งเสริมให้ไปดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ทั้งนี้การที่ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด้านความก้าวหน้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะบุคลากรมีส่วนช่วยเหลือในการปฏิบัติที่นำความสำเร็จและชื่อเสียงมาสู่หน่วยงาน และได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานในโครงการใหม่ๆ ของสถาบันการพลศึกษาและการได้รับการส่งเสริมให้ไปดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทั้งด้านการทำงานและการศึกษา ทำให้มีโอกาสดูรับความก้าวหน้าทั้งในหน้าที่การงานและการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันเทิง มากมิตร (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัด

เพชรบุรี พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ประคอง คูรีตันสุวรรณ (2548, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร พบว่า ครูในโรงเรียนเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก

5.2.3 ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัดเขตภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และปัจจัยลักษณะขององค์การ ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา โดยภาพรวม ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะสถาบันการพลศึกษามีปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติได้กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีกระบวนการวางแผนและการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดขององค์การอีกทั้งด้านการสื่อสารในองค์การมีการจัดระบบการสื่อสารไว้อย่างชัดเจน ถูกต้องและเข้าใจตรงกันนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังที่ วิไลรัตน์ สารรัตน์ (2542, หน้า 11) กล่าวว่าโดยสรุปว่าการบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การที่อาศัยหน้าที่ทางการบริหารอย่างน้อย 4 อย่าง คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ผู้บริหารต้องเป็นผู้รับผิดชอบในกระบวนการดังกล่าว ใช้ทักษะทางการบริหาร แสดงบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกับระดับการศึกษา รวมทั้งจะต้องเข้าใจสภาพแวดล้อมขององค์การทั้งภายนอกและภายในพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาให้เป็นกระบวนการให้คนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ และปัจจัยลักษณะขององค์การสถาบันการพลศึกษา ได้ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถความชำนาญของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ และมีการมอบหมายงานให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถความชำนาญ พร้อมทั้งมีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ ดังที่ เบนเดอร์ (Bender, 1966; อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540, หน้า 5) กล่าวว่า ในการดำเนินงานหรือประกอบกิจกรรมขององค์การนั้น มีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ กิจกรรมหรือภารกิจขององค์การ ทรัพยากร และคน องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านนี้ทรัพยากรเป็นตัวกลางที่ทำให้กิจกรรมหรือภารกิจขององค์การบรรลุเป้าหมายหรือสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กำพล ฤทธิรักษา (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยย่อยในปัจจัยการบริหาร ส่งผลต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

ได้ดังนี้ คือ การจัดหาและใช้ทรัพยากรการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่การจูงใจ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และเทคโนโลยี มีความสามารถในการทำงานการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน แกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ได้ร้อยละ 54.60 สอดคล้องกับ จามิกร กรพิทักษ์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร โรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน คือ ความรู้สึกต่อความสำเร็จ ส่วนปัจจัยค่าจูงที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน คือ สภาพการทำงาน การมีรายได้และสวัสดิการ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และนโยบายกับการบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ประคอง คุรุตนสุวรรณ (2548, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนในเครือภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต พบว่า มี 5 ปัจจัยเรียงตามลำดับคือ สภาพการทำงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ลักษณะของงาน และนโยบายและการบริหาร สามารถพยากรณ์โดยภาพรวมได้ร้อยละ 53.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ นิรันดร์ เรือนอินทร์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นคือปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ กับปัจจัยด้านบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ปัจจัยการบริหารของสถาบันการพลศึกษา ควรศึกษาปัจจัยการบริหารและกระบวนการบริหาร เพื่อการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นจึงควรแสวงหาปัจจัยการบริหารและวิธีการบริหารงานที่ทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร โดยพิจารณาจากผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

(1) ปัจจัยลักษณะขององค์กร สถาบันการพลศึกษาควรกระจายอำนาจ โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถและความชำนาญได้อย่างเต็มที่ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบผลจากการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน

(2) ปัจจัยลักษณะของสภาพแวดล้อม สถาบันการพลศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานและสร้างบรรยากาศองค์การให้บุคลากรรู้สึกเชื่อมั่นและไว้วางใจในระบบการบริหารงานของสถาบันการพลศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างให้บุคลากรและชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

(3) ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์การ สถาบันการพลศึกษาควรสร้างแรงจูงใจโดยการดูแลเอาใจใส่บุคลากรอย่างทั่วถึงให้ความเป็นธรรมแก่บุคลากรโดยเสมอภาคกัน ควรจัดคนและจัดระบบงานให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน โดยตระหนักถึงความรู้ความสามารถและความสนใจของบุคลากร

(4) ด้านปัจจัยลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำเป็นผู้นำในการกำหนดทิศทางการทำงานขององค์การ สามารถโน้มน้าว ประสานงาน ผลักดันให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมกำหนดความต้องการและจัดหาทรัพยากรในการปฏิบัติงาน และควรจัดสรรทรัพยากรที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานให้บุคลากรเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ควรศึกษากระบวนการและเทคนิคต่างๆ ในการสร้างแรงจูงใจและอาศัยแรงจูงใจเป็นเครื่องกระตุ้นให้บุคลากรสถาบันการพลศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เสียสละ เพื่อความสำเร็จของงาน ดังนั้นจึงควรแสวงหาวิธีการเพิ่มระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษาให้สูงขึ้น โดยพิจารณาจากผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

(1) ด้านความสำเร็จของงาน ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามารถในการประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์การ ฝึกให้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงานได้เอง และสร้างความพอใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

(2) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสในการสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองและหน่วยงานเป็นที่ยอมรับจากสังคมภายในและสังคมภายนอกองค์การ

(3) ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ควรสร้างความพอใจงานในหน้าที่ให้แก่บุคลากร และให้อิสระในความคิดและวิธีการในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

(4) ด้านความรับผิดชอบ ควรให้อิสระในการคิดแก้ปัญหาและจัดอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน และมอบหมายงานได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ความรู้ความสามารถของบุคลากร

5) ด้านความก้าวหน้า ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้รับความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน การเลื่อนขั้นเงินเดือน การได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา การอบรม การศึกษาดูงาน และการศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ต่างๆ อย่างเสมอภาคทัดเทียมกัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนกีฬา สังกัด สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- 2) ควรศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบริหารและจัดการศึกษาของสถาบันการพลศึกษา สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- 3) ควรศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัด กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- 4) ควรศึกษาความต้องการในการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นของบุคลากรสถาบันการพลศึกษา สังกัด กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์